

וכל שכן האי –

And certainly this case of שגגת מלאכות is חייב for each מלאכה.

OVERVIEW

Our גמרא here contends that the משנה should state the דין of שגגת שבת and we will know for sure that שגגת מלאכות will be מלאכה חייב אכל. From the text of the גמרא it seems that the intention of the גמרא is that the משנה should not state at all the case of שגגת מלאכות. However, תוספות argues that this may mislead us to think that שגגת מלאכות will be חייב not only for כל מלאכה but also for each שבת, as is the case of שגגת שבת. This would be in direct contradiction to רבה who maintains that שגגת מלאכות is not שבת חייב אכל שבת.

הכא נמי לא בעי למימר דלא ליתני כלל במשנה –

Here too¹ it is not the intention of the גמרא to say that the case of היודע should not be mentioned at all in the משנה, for we would know that it is מלאכה חייב אכל from the fact that our משנה has already taught us that (even) שגגת שבת is מלאכה חייב אכל, nevertheless we cannot say that this is the intention of the גמרא –

דאם כן הוה אמינא דחייב נמי על כל שבת ושבת –

for if you will maintain that this is so, namely that the משנה should only state that שגגת שבת is מלאכה חייב אכל and I would know with certainty that שגגת מלאכות is מלאכה חייב אכל, nonetheless there would be a difficulty, for I would assume, if the case of שגגת מלאכות were omitted, that it would have the same ruling as שגגת שבת, which is חייב not only for each מלאכה, but also for each שבת², and I would assume that שגגת מלאכות is also שגגת שבת³ חייב, since we derive the rule of שגגת מלאכות from שגגת שבת

ואינו כן לרבה דכריתות –

However this is not true according to רבה in מסכת כריתות, who is of the opinion that שגגת מלאכות בשבתות הרבה, is חייב (only) for each מלאכה once, not for each שבת

¹ See previous (and ד"ה תוס' ד"ה אבל).

² See previous (אכל מלאכה) של כל שבת is שגגת שבת how we assume that תוס' ד"ה ליתני.

³ This assumption would seem to follow the interpretation of the ר"י in the previous ליתני, who maintains that at this point the משנה would state clearly that שגגת שבת is מלאכה חייב אכל, and it would therefore follow that שגגת מלאכות which is derived from שגגת שבת is also שבת חייב אכל, since the משנה states so explicitly; however according to the רשב"א's interpretation that שבת חייב אכל is not explicitly stated, one may maintain, perhaps, that even though שגגת שבת would be שבת חייב אכל, however שגגת מלאכות may not be שבת חייב אכל שבת. See footnote # 3 in תוד"ה ליתני.

that he transgressed⁴.

How then can the גמרא insist that it say only שגגת שבת and not מלאכות, when their laws are different; שגגת שבת is שבת של כל שבת while שגגת מלאכות is חייב אכל מלאכה של כל שבת, but not for שבת, מלאכה.

שגגת מלאכות therefore concludes that the intention of the גמרא is not that the case of שגגת מלאכות should be completely omitted, -

אלא ליתני בבא אחרינא היודע שהוא שבת אינו חייב על כל שבת:

Rather the intention of the גמרא is that first we should state the case that שגגת שבת is (של כל שבת) חייב אכל מלאכה, and then in order to prevent any misconception concerning שגגת מלאכות, **to state another clause**, namely **that one who knows that today is שבת**, but was שוגג במלאכות, so even though he is חייב אכל מלאכה, which we know for sure since שגגת שבת is שגגת מלאכות, nevertheless it is different than שגגת שבת for in the case of שגגת מלאכות **he is not חייב for each שבת**, but only for each מלאכה.

Summary

When the גמרא states ליתני היודע עיקר שבת וכו"ש האי the גמרא meant to say that it is not necessary to state the חיוב of שגגת מלאכות for this we can infer from שגגת שבת, however it would be necessary for the משנה to state the limitation of this חיוב (according to רבה), that he is not שבת חייב אכל.

Thinking it over

1. Can we differentiate between how תוספות interpreted the וכו"ש האי in 'תוס' ⁵? וכו"ש האי תוספות interprets this ד"ה אבל

2. Which is the more logical of the two: a) שגגת מלאכות should cause also חילוק מלאכות⁶ or b) שגגת שבת should also cause חילוק לשבתות

⁴ The מסקנא contends that שגגת מלאכות is not שבת חייב אכל only according to the רבה, where גמרא, שגגת שבת is also not שבת חייב אכל מלאכה, but since at this point the גמרא is of the opinion that שגגת שבת is שגגת מלאכה, then רבה may concur that just like שגגת שבת somehow creates מלאכות to be שגגת מלאכה, so too שגגת מלאכות may create חילוק לשבתות, that he is שבת חייב אכל. See מהרש"א who refutes the מהרש"ל, and the קרני ראם who supports the מהרש"ל's contention (see 'Thinking it over' # 2). ועי' פני אברהם.

⁵ See footnote # 6 in תוד"ה אבל.

⁶ See קרני ראם.